

**Školní vzdělávací program pro
Dětský domov a Mateřská škola Beroun, příspěvková organizace, se sídlem
Mládeže 1102/8, Beroun – Město, 266 01 Beroun
(dále jen Dětský domov)**

„Rozkvétáme ve všech ročních obdobích“

(zpracováno dle RVP ZŠŠ, RVP pro PV)

Platnost od 1. 9. 2017

V Berouně dne 21. 8. 2017

Mgr. Jana Müllerová, ředitelka

Razítko školy

Č. j.: 1060/2017/DDMBE

Vypracoval: pedagogický tým DD

Koordinátor vzdělávacího programu: Bc. A. Hromasová, DiS.

1. Identifikační údaje

Název zařízení: *Dětský domov a Mateřská škola Beroun, příspěvková organizace, se sídlem Mládeže 1102/8, Beroun – Město, 266 01 Beroun*

Adresa školského zařízení: Mládeže 1102/8, 266 01, Beroun

IČO: 47511753

Ředitelka: Mgr. Jana Müllerová

Kontakty:

Číslo telefonu:

311 611 728, 601 566 501 – Mgr. Jana Müllerová – ředitelka

311 611 726, 601 566 500 – Bc. Bronislava Buroňová – zástupce ředitele, sociální pracovnice

602 557 051 – Bc. Anna Hromasová, Dis. – vedoucí vychovatelka

311 610 734 – Ing. Marcela Šmídová – ekonom

311 611 727 – Nonstop linka, vychovatelna

Číslo faxu: 311 610 734

e-mailová adresa: info@ddmsberoun.cz

www stránky: www.ddmsberoun.cz

ID datové schránky: piiuij6

Zřizovatel:

Krajský úřad Středočeského kraje

Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Tel.: 257 280 111

Fax: 257 280 332

2. Charakteristika DD

Dětský domov (dále jen DD) sídlí v městské zástavbě Beroun – sídliště. Školské zařízení je umístěno ve druhém křídle objektu, jehož vlastníkem je Středočeský kraj, správcem budovy je Střední zdravotnická škola v Berouně, Mládeže 1102. V novém sídle navázal svou činnost v roce 2007 po tehdejší celkové rekonstrukci budovy. Zařízení má výhodnou polohu vzhledem ke všem činnostem zařazeným v programu DD. Blízko mají děti do centra města (kam dochází za kulturou, zájmovými kroužky a dalšími aktivitami), na autobusovou zastávku i vlakové nádraží, zároveň však leží v jednosměrné ulici, která není příliš frekventovaná. K třípatrové budově DD náleží zahrada, kde se rozkládá dětské hřiště, travnatý prostor a také místo pro relaxaci a posezení.

Základní organizační jednotkou je výchovná skupina složená z 6 – 8 dětí. Děti jsou rozděleny do skupin podle míry a druhu postižení, velký důraz při rozhodování o složení dětí ve skupinách je kladen na vazby mezi dětmi a co nejvyšší míru profitování z fungování skupiny pro ni samotnou, každé dítě zvláště a vlastně celý DD. Skupiny jsou smíšené – chlapci i děvčata. Vzhledem ke kombinovanému postižení dětí se snažíme o nižší počet dětí ve výchovných skupinách (udělena výjimka – viz níže).

V současné době jsou děti rozděleny do čtyř skupin, jsou označeny barvami (Červená, Zelená, Žlutá, Modrá). Děti rozdělujeme do skupin dle kritérií, které zásadně ovlivňují fungování skupin a prospívání dětí v našem zařízení, a to úroveň mentálního postižení a komunikační systém.

Rodinné buňky v našem zařízení nejsou zřízeny, neboť zařízení není k tomu uzpůsobeno.

Dětský domov pečuje o děti podle jejich individuálních potřeb. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální. Účelem dětského domova je zajišťovat péči o děti s nařízenou ústavní výchovou nebo předběžným opatřením, které nemají závažné poruchy chování. Tyto děti se vzdělávají ve školách, které nejsou součástí dětského domova. Do dětského domova mohou být umístovány děti ve věku zpravidla od 3 do nejvýše 18 let, popřípadě do ukončení přípravy na povolání nebo poskytuje plné přímé zaopatření zletilé nezaopatřené osobě až do 26 let připravující se na budoucí povolání. (§ 2. odst. 6 zákona 109/2002 Sb.).

Základní organizační jednotkou dětského domova je skupina, která má nejméně 6 a nejvíce 8 dětí různého pohlaví a věku. Naše zařízení má, vzhledem k velice specifickým potřebám dětí s postižením souběžně více vadami, pro letošní školní rok 2017/2018 udělenou výjimku ke snížení minimálního počtu dětí ve skupině na 5. Sourozenci jsou zařazováni do jedné skupiny, pokud tomu nebrání vážné výchovné problémy.

Doplňkovou činnost škola neprovozuje.

Kapacita zařízení je stanovena pro 30 dětí.

3. Charakteristika žáků

Dětský domov pečuje o děti s nařízenou ústavní výchovou nebo předběžným opatřením. Cílem je péče zejména o děti s postižením, a to sluchově a zrakově, se souběžným postižením více vadami, dětem hluchoslepým. Do DD mohou být umístovány děti zpravidla od 3 do nejvýše 18 let. Spádově naše zařízení koordinuje a poskytuje mu metodickou pomoc Dětský diagnostický ústav, Praha 4.

4. Konkrétní cíle vzdělávání, vzdělávací program

• Konkrétní cíle vzdělávání

- hlavní účel a předmět činnosti školského zařízení je vymezen § 12 zákona č. 109/2002 Sb., v platném znění a prováděcími předpisy
- musí být zajištěno základní právo každého dítěte na výchovu a vzdělávání v návaznosti na ústavní principy a mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách
- vytvářet podmínky podporující sebedůvěru dítěte, rozvíjející citovou stránku jeho osobnosti a umožňující aktivní účast dítěte ve společnosti
- zodpovědnost za vlastní postoje, rozvoj komunikačních dovedností, slovní zásoby)
- s dítětem musí být zacházeno v zájmu plného harmonického rozvoje jeho osobnosti s ohledem na potřeby osoby jeho věku
- preventivně výchovná péče – předcházet vzniku a rozvoji negativních projevů chování dítěte nebo narušení jeho zdravého vývoje, zmírňovat nebo odstraňovat příčiny nebo důsledky již vzniklých poruch chování a přispívat ke zdravému osobnostnímu vývoji dítěte
- vytváření individuálních plánů rozvoje osobnosti dítěte a 2x v roce jejich hodnocení.

• Základní cíle výchovně vzdělávacího procesu

Nejdůležitějším základním cílem naší práce je svědomitě dlouhodobě připravovat naše děti pro další samostatný a plnohodnotný život v naší společnosti. Z takto obecně formulovaného základního výchovného cíle dále stanovujeme jednotlivé dílčí cíle a metody. Ty jsou rozepisovány v celoročním plánu dětského domova a následně v týdenních plánech jednotlivých skupin. Dílčí cíle jsou především samostatnost dětí v osobním životě, schopnost aktivně se zapojit do společenského života, schopnost autoregulace a sebeovládání, vytvořené pracovní návyky, pozitivní náhled na život, emocionální vyrovnanost a také úspěšně dokončené vzdělání jako hlavní předpoklad dalšího plnohodnotného života. Tyto cíle jsou rozepisovány v rámci jednotlivých výchovných zaměření, kde se mnohdy prolínají.

Cílem je poskytovat péči dětem s nařízenou ústavní výchovou nebo předběžným opatřením, integrovat je do společnosti, rozvíjet celou osobnost dítěte a vytvářet podmínky pro jeho zdárný všestranný vývoj s ohledem na jeho míru postižení. Zkvalitnit jejich život a socializovat je do společnosti prostřednictvím aktivit, kterých jsou schopné se vzhledem k danému handicapu účastnit. Personál DD je kvalifikován a směr péče zařízení je již tradičně zaměřen na děti s handicapem (zdravotním, sociálním). Své místo zde často nalézají právě děti se sluchovým a zrakovým postižením v kombinaci s dalším postižením, také děti hluchoslepé.

Děti v našem zařízení by si měly osvojit elementární vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní získání určité míry soběstačnosti a tedy zlepšení kvality života těchto dětí i jejich nejbližšího okolí. Snažíme se o celkový rozvoj osobnosti – rozvoj psychiky, který jde ruku v ruce s rozvíjením tělesných funkcí, zejména motoriky, což vyžaduje i intenzivní rehabilitační péči. Ta je zajišťována odbornými pracovníky přímo v DD či k tomu určených místech v těchto formách:

- **Hipoterapie**
- **Muzikoterapie**
- **Logopedie**
- **Canisterapie**
- **RHB cvičení**
- **Plavání**
- **Solná jeskyně**
- **Vodoléčba.**

Činnosti zažívané během jmenovaných terapií jsou zařazeny do týdenních plánů skupin také ve formě nácviku a procvičování, kdy tyto činnosti provádějí samostatně vychovatelky pod metodickým vedením specialisty na danou terapii (průběžné konzultace).

Školní vzdělávací program pro DD „Rozkvétáme ve všech ročních obdobích“ je rozdělen do 4 období po třech měsících. V každém měsíci se zaměřujeme na jiné téma (integrované bloky), které je rozpracováno v oblastech rozvoje:

- Člověk a komunikace (rozumová výchova, řečová výchova)
- Člověk a jeho svět (smyslová výchova, sebeobsluha, péče o druhé a okolí)
- Umění a kultura (hudební a výtvarná výchova)
- Člověk a zdraví (pohybová výchova, zdravotní tělesná výchova, rehabilitační výchova, sebeobsluha)
- Člověk a svět práce (pracovní výchova).

Tyto oblasti jsou pak rozpracovávány vychovatelkami daných skupin v týdenních plánech. Dle potřeb dětí a na základě plánů akcí DD buďto formou týdenního rozvrhu (např. Po – VV, Út – ŘV a RV, ...) či v případě nutnosti v blocích (několik dní za sebou zaměřením na jednu oblast/výchovu – př. výroba masek na masopust).

- **Zveřejnění školního vzdělávacího programu**
 - Školní vzdělávací program (ŠVP) je veřejným dokumentem, umístěný na veřejně dostupném místě v budově školy
 - do ŠVP může každý nahlížet a pořizovat si z něj opisy a výpisy. Poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím tím není dotčeno.
 - zveřejněn na webových stránkách zařízení.

Pro každé dítě zvlášť je vytvářen Program rozvoje osobnosti dítěte, kde vytváříme individuální programy, stanovujeme cíle a každých půl roku hodnotíme dosažené výsledky daného dítěte.

Členění tříd nevychází z věkových charakteristik klientů, ale právě z úrovně jejich individuálních schopností a potřeb, které jsou určující pro obsah vzdělávání a také dle druhu postižení.

- **Délka a časový plán**

Program pro celý vzdělávací cyklus se zpravidla mění operativně, je zde možnost flexibilně a kreativně reagovat na možné měnící se podmínky, propojování či přesouvání témat.

5. Formy vzdělávání

Jsou to zejména činnosti pravidelné, které jsou uvedeny v režimu dne dětí, volnočasové aktivity, příležitostné akce a nabídka spontánních činností.

Dětský domov umožňuje odpočinkové činnosti a pravidelnou přípravu na vyučování, zájmové a sportovní kroužky.

Pravidelná činnost (výchova, vzdělávání):

- je dána organizací dne dle Vnitřního řádu dětského domova.

Příležitostné akce

- výlety, výstavy, divadelní vystoupení, sportovní soutěže, setkání, slavnosti, besídky, veřejné akce (těchto akcí se účastní děti dle svých zdravotních možností).

Pobytové (táborové) činnosti:

- tábory nebo pobytové akce organizované mimo zařízení. Probíhají ve volných dnech a v prázdninovém období. Pobytů se účastní předem domluvené skupiny nebo jednotlivci.

Osvětové činnosti:

- prevence patologických jevů

Individuální činnosti:

- rozvoj schopností a vytváření podmínek u dětí s určitým nadáním. Toto vzdělávání se může uskutečňovat formou kroužků nebo individuálním vzdělávacím přístupem v dané oblasti (např. muzikoterapie – rozvoj pěveckého nadání, plavání, keramické a výtvarné kroužky atd.)

Spontánní aktivity:

- nabídka spontánních aktivit je průběžná – klidové činnosti po obědě, při pobytu venku po organizované části následují ve vymezeném prostoru možnosti spontánních her. Vychovatel/ka při těchto činnostech zajišťuje nejen bezpečnost dětí, ale také navození, podněcování, motivování k aktivitám dětí. Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují (návštěva hřiště, kina, divadla, vycházka).

Odpočinkové činnosti:

- klidové činnosti, ale i aktivní odpočinek, který bude kompenzovat jednostrannou zátěž po školním vyučování.

Příprava na vyučování

- psaní úkolů, příprava pomůcek, didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, které upevňují či rozšiřují poznatky, které si děti získaly ve školním vyučování.

Další aktivity:

- spolupráce se školou a rodiči, pomoc integrovaným dětem
- Specifikujeme rozdílnost a náročnost práce podle jednotlivých dětí, jejich psychické a fyzické zdatnosti.

6. Materiální vybavení

Třípodlažní budova školy je bezbariérová.

Místnosti:

- herny pro dvě výchovné skupiny, sociální zařízení, jídelny, výdejna, místnost pro pohybové aktivity, místnost pro relaxaci, logo místnost, prádelna, sušárna, multifunkční místnost pro hromadné akce, návštěvy, ředitelna
- ložnice (2 - 3 lůžkové), herna, sociální zařízení, izolace, vyšetřovna, vychovatelna
- herny pro dvě výchovné skupiny, třída detašovaného pracoviště ZŠ K. Čapka, speciálně pedagogické centrum, diagnostická místnost, sociální zařízení, zázemí pro zaměstnance, sociální pracovnice, ekonomický úsek, hospodářka a skladové prostory
- oplocený areál pro pobyt venku.

7. Pedagogický sbor

Pedagogický sbor našeho zařízení tvoří ředitel školy, vedoucí vychovatelka, 10 vychovatelek. Pedagogický sbor spolupracuje s metodickým poradcem SPC a psychologem SPC. Průběžně se pedagogičtí pracovníci DD vzdělávají ve svém oboru, ale také se dle plánu DVPP zařízení zúčastňují dalších vzdělávacích akcí, seminářů, pracovních porad a mimoškolních akcí.

8. Popis ekonomických podmínek

Financování dětského domova je zajištěno:

- státní finanční dotací
- sponzorskými dary
- projektovou činností.

9. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

- bezpečnost a zdraví dětí při činnostech zajišťuje každá vychovatel/ka metodicky správným a plánovitým výběrem činností
- veškeré zjištěné nedostatky vychovatel/ky bezodkladně nahlásí školníkovi (ústně či písemně) a ostatním vedoucím pracovníkům dětského domova
- při úrazu dítěte zváží vychovatel/ka situaci - ošetří dítě, případně přivolá lékařskou pomoc, informuje ředitele
- děti jsou poučeny o povinnosti v rámci svých rozumových schopností hlásit vychovateli/ce každé zranění
- pedagogičtí pracovníci, ostatní pracovníci a děti se dále řídí ve svém chování, povinnostech a právech ustanovenými Vnitřního řádu.

10. Spolupráce s jinými subjekty

K dohledání na stránkách DD <http://www.ddmsberoun.cz> v záložce „Podporují nás“

Integrovaný blok: Podzimní plody, zelenina

Charakteristika integrovaného bloku: Učit děti rozlišovat podle vzhledu a chuti ovoce a zeleninu, kterou jedí a pojmenovat je. Upozorňovat na nutnost omýt ovoce a zeleninu před jídlem. Pozorovat jeden ovocný strom zvláště v době, kdy má plody. Pozorovat sklizeň ovoce a zeleniny.

časový plán: ZÁŘÍ	Úkoly	Nabízené činnosti
I. Dítě a jeho tělo Jak mohu objevovat ovoce, zeleninu?	Dle individuálních možností konkrétního dítěte se snažíme zapojit co nejvíce funkčních smyslů a získat takto co nejvíce informací o některých podzemních plodinách. Zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.	Prohlížení, ohmatávání různých druhů plodin, ochutnávání kousků plodin, očíhávání. Dotýkání (masáž) různých částí těla různými plodinami. Části orofaciální stimulace. Krájení plodin, výroba salátů, svačiny; míchání; sběr plodin.
II. Dítě a jeho psychika Umím pojmenovat ovoce a zeleninu? Umím poznat ovoce a zeleninu?	A: Jazyk a řeč Dle individuálních schopností a možností dítěte rozvíjet komunikační dovednosti - umět pojmenovat některé podzemní plodiny, tyto pojmy pak používat v běžné komunikaci (AAK). B: Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace Dle individuálních možností dítěte se zaměříme na schopnost poznat jednotlivé druhy ovoce, zapamatování názvů plodin, přiřazování, zobecnění, učení z paměti krátkým textům. Rozvoj výtvarných schopností. Podpora základních matematických představ.	Pojmy: jablko, hruška, švestka, brambora, mrkev, ... Červená, zelená, žlutá, pracovní náčiní - nůž, prkénko, ... Písnička "Koulelo se koulelo", básnička "Vezmu žlutou tužku". Komunikační cvičení typu "jablko je červené", "hruška je žlutá". Individuální a skupinové hry. Poznávání konkrétních plodin či obrázků. Hledání ukrytých plodin ve třídě. Poznávání plodin v obchodě, na trhu, v sadu, zahradě. Učení z paměti písničky a básničky, receptu na mrkvový salát. Výtvarné činnosti - vystřihování, vytrhávání a lepení různých druhů ovoce na společnou nástěnku, kresba, malba druhů ovoce, lepení koláže - ježek a jablíčka, modelování. Seznamování se základními číslovkami 1-? Spojení jedno jablko, dvě jablka, pojmy hodně x málo (váha).
Mám rád? Chutná mi? Voní mi?	C: Sebepojetí, city, vůle Rozvíjení poznatků o sobě - chutná x nechutná mi, voní x nevoní mi, líbí x nelíbí se mi, chci x nechci, cvičení vůle vydržet u hry, činnosti, cvičení schopnosti dělit se s ostatními - nové pojmy: rád, nerad, dobrý, ošklivý, sladký, kyselý, ...	Součástí ostatních aktivit - hry skupinové, individuální. Umožnit vlastní zkušenost při experimentaci s ovocem a zeleninou.
III. Dítě a ten druhý Co má rád X?	Uvědomění si přítomnosti - osobnosti druhých dětí, učitelky, vychovatelky. Podpora uvědomění si odlišných či shodných chutí, vůní, pachů, taktile senzoryckých vjemů apod., nácvik schopnosti dělit se o plodiny, pomáhat si při ochutnávce, obsloužit - podávat kousky ovoce druhým dětem. Dělit se o pracovní náčiní, při přípravě pokrmu apod.	Společné ochutnávání plodin, společná práce na přípravě ovocného (zeleninového) salátu. Komunikační cvičení typu: "A. má jablko, Z. má hrušku, C. nemá mrkev, D. jí meloun, O. pije citrónovou šťávu, ...". Komunikační cvičení: "A. má rád hrušku - směje se, B. nemá rád jablko šklebí se", společné stolování.
IV. Dítě a společnost Kdo ještě má rád jablka, hrušky...?	Podpora vědomí náležitosti ke své třídě, ke svým učitelkám, nácvik základních společenských zvyků - poděkování, požádání, popřání dobré chuti, čekání až ostatní dojí apod., rozvoj estetického vnímání.	Společné činnosti se svojí třídou - ochutnávání plodin, návštěva obchodu (ovoce a zelenina), nákup ovocného salátu. Prohlížení obrázků v knihách a časopisech, hledání ovoce a zeleniny.
V. Dítě a svět Kde roste...? Kde mohu získat jablko,...?	Umožnění praktických zkušeností zjistit původ plodin, posloupnost než plodinu mohu sníst (ukázat, představit). Nové pojmy: strom, zahrada, pole.	Nácvik spojení plodina - původ (jablko, hruška, ... - strom; mrkev, brambory - zem, hlína) výlet s ukázkou sklizně ovoce, brambor. Možnost praktického vyzkoušení - návštěva obchodu, nákup ovoce, zeleniny. Pozorování ovocného stromu - záznamy/fotky změn (kalendář).

Integrovaný blok: Podzim, počasí

Charakteristika integrovaného bloku: Učit děti pozorovat počasí tak, aby uměly určit a slovy či jiným způsobem (AAK) vyjádřit, že svítí slunce, jsou mraky, prší, sněží, je vítr. Zaměřit se na pozorování podzimní přírody a její proměny.

časový plán: ŘÍJEN	Úkoly	Nabízené činnosti
I. Dítě a jeho tělo Jak mohu objevovat změny počasí?	Dle individuálních možností konkrétního dítěte využívat všechny funkční smysly k poznávání rysů období podzimu, zaměřit se na změny počasí. Zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé a jemné motoriky, osvojovat si věku přiměřené praktické dovednosti.	Přímý zážitek změn počasí - pocit chladu, vítr... Přímé pozorování změn počasí, vycházky do podzimní přírody, manipulace s přírodninami (kaštiny, žaludy, listy, šišky, šípky...) Sběr podzimních plodin, listů; chůze v listí, v dešti (použití deštníku, pláštěnky, chůze v holínkách). Výroba a pouštění draků, výroba a pozorování větrníku, navlékání přírodnin, hrabání listí, úklid na zahradě.
II. Dítě a jeho psychika Umím pojmenovat změny počasí?	A: Jazyk a řeč Dle individuálních schopností a možností dítěte rozvíjet komunikační dovednosti - umět pojmenovat momentální stav počasí, tyto pojmy pak používat v běžné komunikaci.	Pojmy: slunce, mraky, prší, vítr; svítí, fouká, teplo, zima, sucho mokro, louže... Dle individuálních schopností (PROD). Využití AAK - piktogramy, obrázkový kalendář. Písničky "Prší prší", ..básničky "Foukej, foukej větříčku" ... komunikační cvičení: "Jaké je dnes počasí?" Podpora komunikace i s dalšími pracovníky DD.
Umím rozlišit změny počasí?	B: Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace Dle individuálních možností a schopností dítěte učit poznat jaké je dnes počasí, zapamatovat si pojmy, pozorovat změny podzimu (barvy), vytvářet vhodné souvislosti, podpora fantazie. Rozvoj výtvarných schopností. Podpora základních matematických představ.	Přímé pozorování změn počasí, vycházky do podzimní přírody, postupné vytváření kalendáře se zaměřením na počasí, práce s obrázky - srovnávání, vytváření souvislostí. Třídění přírodnin, listů - zaměřením na barvy. Učit se vhodné básničky, písničky zpaměti. Malba, kresba s využitím přírodnin (šípky, listy, houby, kaštiny). Modelování zvířátek z přírodnin, koláže. Počítání s využitím přírodnin, číselná řada, málo x moc... Kolik listů?, tvary (stejný x jiný).
Líbí/nelíbí se mi podzim?	C: Sebepojetí, city, vůle Rozvíjení poznatků o sobě - líbí x nelíbí se mi, mám rád x nemám rád. Vytvářet prostor pro vyjádření vlastních pocitů. Rozvoj estetického vnímání, umožnit výběr, vést k samostatnosti.	Umožnit dítěti vlastní zkušenost - součástí ostatních aktivit hry individuální i skupinové. Skupinové povídání o podzimu, vyjádřit své dojmy, prezentovat je ostatním dětem, vychovatelům. Podpora komunikace i s dalšími pracovníky DD.
III. Dítě a ten druhý Má X rád podzim?	Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, vnímat osobnosti ostatních - odlišnosti, shody ve vnímání a pocitech.	Společné pozorování změn přicházejících s podzimem a podzimním počasím. Debata ve skupině: Jaké máš rád počasí? Jaké je dnes počasí? Jaké máš rád roční období? Podpora diskuze o aktuálním počasí mezi dětmi ve skupině.
IV. Dítě a společnost Jak nás ovlivňuje počasí?	Představovat existenci ostatních lidí, společnosti. Podporovat uvědomění si vlastní příslušnosti dítěte k určité skupině vytvářet podmínky k poznání práce a různých aktivit lidí.	Sledování vlivu počasí na ostatní lidi - změna v oblékání - hry. Sledování předpovědi počasí v TV - plánování výletu. Pozorování podzimního úklidu na zahradě (vlastní zkušenost).
V. Dítě a svět Kdy přijde podzim?	Osvojit si základní povědomí o střídání ročních období o zákonitostech. Střídání počasí a jejich vlivu na člověka.	Vytváření kalendáře. Práce s obrázky, encyklopediemi.

Integrovaný blok: Nádobí a chutě

Charakteristika integrovaného bloku: Seznámit se se základními druhy nádobí a umět s ním zacházet, rozlišení a pojmenování (slovy či AAK) jednotlivých chutí (sladká, slaná, kyselá, hořká chuť).

časový plán: LISTOPAD	Úkoly	Nabízené činnosti
I. Dítě a jeho tělo Jak můžeme poznávat nádobí? Jak vnímat chutě?	Zapojit všechny smysly při objevování různých druhů nádobí. Zaměřit se na rozvoj chuti. Zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé a jemné, osvojení si věku a schopnostem přiměřených praktických dovedností.	Prohlížení (ohmatávání) různých druhů nádobí. Poznávání různých materiálů (sklo, porcelán, kov, plast). Nabídky pochutin a potravin s možností získat přehled o základní škále chutí. Mytí a utírání nádobí, manipulace s nádobím, užití nádobí, Napichování, krájení, příprava stolovacího místa, úklid. Příprava jídel (mazání pečiva, ovocných a zeleninových salátů apod.).
II. Dítě a jeho psychika Umím pojmenovat některé druhy nádobí a chutě? Umím rozlišit jednotlivé druhy nádobí a chutě?	A: Jazyk a řeč Dle individuálních schopností a možností dítěte rozvíjet komunikační dovednosti - umět pojmenovat základní druhy nádobí a chutí, tyto pojmy používat v běžné komunikaci. B: Poznávací schopnosti a funkce, představitost a fantazie, myšlenkové operace Učit poznávat a rozlišovat jednotlivé druhy nádobí a základní škálu chutí třídít je podle určitých vlastností a znaků, zaměřit se na chápání jejich funkce. Podporovat rozvoj základních matematických dovedností.	Pojmy: hmeč, talíř, lžice, miska, láhev, hmeč, poklice, ... (PROD) Popis vzhledu, tvaru, barev, materiálu, chutí. Ochutnávka se slovním doprovodem (+znak) "sladké-mřám, hořké-brr". Poslech čtených či vyprávěných příběhů (story boxy). Prohlížení knížek (hmatových) obrázků s tematikou IB. Výt. činnosti s cílem vyrobit miniaturní zákl. druhů nádobí (modelína, modurit, hlína), vystřihování, vytrhávání, lepení atp. Jednoduché třídění podle určitých znaků. Nabídky pochutin - porovnávání, přiřazování. Cvičení paměti: "co se změnilo?" Využití aromaterapie, masáže vonnými oleji. Cvičení pojmů "velký x malý, ještě, více, počty nádobí, porcí přiřazování: stejný x jiný, příprava prostírání stolu.
Které je moje nádobí? Co mi chutná/nechutná? Které nádobí (materiál) je mi příjemnější?	C: Sebepojetí, city, vůle Postupně zjišťovat preference jídel a chutí u jednotlivých dětí (chutná mi/nechutná mi) vytvářet prostor pro vyjádření pocitů. Rozvoj estetického vnímání, umožnit výběr, vést k samostatnosti.	Experimenty s jídlem, potravinami. Nabídka různých druhů nádobí, uzpůsobovat potřebám dítěte (speciálně upravené nádobí, zkoušet různé rukojeti). Využití oblíbených jídel jako motivace k různým činnostem. Nákup oblíbených potravin.
III. Dítě a ten druhý Co chutná X? Z čeho jí X?	Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému. Seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k druhému dítěti. Vnímat osobnosti druhých - odlišnosti, shody ve vnímání a pocitech.	Společné stolování, společné ochutnávání, podpora k diskuzi. Oslavy narozenin, svátků, národních svátků - tradice. Dělení se s ostatními, obsluha, úklid apod.
IV. Dítě a společnost Jak a kde lidé používají nádobí? Co jim chutná?	Seznamovat se s pravidly chování v místech společného stravování. Seznamovat s některými zásadami bezpečné manipulace s nádobím. Nácvik společenského chování (poděkování, požádání, popřání dobré chuti, čekání na začátek společného stolování, až ostatní dojí apod.).	Návštěva obchodu, nákup potravin na přípravu pokrmu. Návštěva restaurace, cukrárny, pekární, obchodu s nádobím, ... Různé společenské události - používání různých druhů nádobí, prostírání (příprava slavnostní tabule, apod.). Manipulace se skleněným a keramickým nádobím.
V. Dítě a svět Kde a jak se nádobí získává? Kde dostanu to, co mi chutná?	Zjišťovat, jak a kde se nádobí vyrábí, nakupuje. Zjišťovat kde a jak se získají potraviny, které nám chutnají.	Návštěva obchodu s nádobím. Výroba vlastního nádobí - modelování, keramická dílna, zdobení. Poznávání vlastního hrmku, talíře (rozlišení "mého"). Návštěva sklárny, keramické dílny, hrnčářských trhů. Nakupování potravin v různých obchodech. Příprava potravin s použitím různého náčiní a nádobí. Ochutnávka připraveného jídla, hodnocení - regionální, světová (diskuze).

Integrovaný blok: Mikuláš, Vánoce, Zima

Charakteristika integrovaného bloku: Seznámení se s předvánočními a vánočními zvyky a tradicemi. Prožití vánočních svátků.

časový plán: PROSINEC	Úkoly	Nabízené činnosti
I. Dítě a jeho tělo	Dle individ. možností využívat všechny smysly k poznávání rysů období zimy, zvyklostí předvánočního a vánočního času.	Vycházky do zimní přírody, experimentace s ledem, sněhem zimní sporty, hry. Návštěva chalupy - topení v kamnech.
Jak mohu poznávat zimu?		Očichávání, ohmatávání, ochutnávání vánočního cukroví,
Jak voní/chutnají Vánoce?	Seznamovat se s především vůněmi, chutěmi, melodiemi spojenými s Vánoci a uvědomovat si své tělo jejich prostřednictvím rozvíjet dovednosti jemné a hrubé motoriky, zdokonalovat se v praktických činnostech vztahujících se k tomuto období.	Experimentace s pálením františků, svíček, poslech koled aj. příprava těsta, pečení cukroví, výroba řetězů, vánočních ozdob, zdobení vánočního stromku. Vonné oleje, navození atmosféry zklidnění - AROMATERAPIE.
II. Dítě a jeho psychika	A: Jazyk a řeč	Pojmy: zima, sníh/sněží, led, sáňkovat/bobovat, koulovat, ..
Umím vyprávět o Ježíškovi? / Mikulášovi	Dle individ. schopností a možností rozvíjet komunikační dovednosti dítěte s cílem umět pojmenovat/označit zákl.pojmy spojené s tematikou IB a dále je používat v běžné komunikaci.	Vánoce, Ježíšek, dárek, stromek, ozdoby, cukroví, bonbóny, kapr, koledy, Mikuláš, Anděl, Čert, hodný, zlý, zlobit. (PROD) Zpěv koled, učení básničky pro Mikuláše.
Vím, co jsou a kdy přijdou Vánoce?	B: Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	Přímé nebo zprostředkované pozorování (knihy, filmy, CD). Skupinová a individuálně vedená vyprávění a hry. Hry spojené s přiřazováním a tříděním
	Dle individ. možností a schopností učit poznat a zapamatovat si zákl. pojmy, vytvářet vhodné souvislosti a hledat společné znaky.	Učení koled/básní nazpaměť, prezentace před "publikem".
	Podporovat rozvoj fantazie.	Dramatizace betlémského příběhu, nadílky Mikuláše apod.
	Cvičit zákl. matematické dovednosti s použitím slovní zásoby IB.	Zákl. číselná řada - adventní kalendář, otázka "kolik?".
Těším se/netěším na Mikuláše, Vánoce?	C: Sebepojetí, city, vůle	Vyjádřit svá přání - povědět je vychovatelkám, nakreslit "Ježíškovi". Přímé zážitky - procházky zimní krajinou, vánoční nákupy.
	Rozvíjet poznatky dětí o sobě líbí/nelíbí, těším/netěším, mám radost/ne, se, chci/nechci, bojím/nebojím se, chutná/nechutná mi, voní/nevoní..	Výroba cukroví, přání a dáreků, poslech vánoční hudby, výstavy s ván. tematikou, Mikulášská nadílka, Štědrý den - večere, dárky.
	podporovat schopnost vůle -a) sebeovládání "čekám, těším se",	Zimní sporty.
	b) sebezprosažení, sebedůvěra "dokážu ..." c) umění rozdělit se	Spontánní či řízená hra.
	vytvářet dítěti situace k vlastnímu prožitku vánoční atmosféry.	Zapalování adventních svíček, výzdoba třídy, výroba dáreků a přání
Jaký dárek dám X?	Představovat akt obdarovávání, vést děti k spontánní potřebě 'darovat' představovat pojem 'soucítění'.	společně vyprávění s knížkami (hmatové, story boxy), s filmy
	Umožňovat a podporovat dítě vytvářet si preferenční vazby na konkrétní osobu (hračku?) a věnovat jí speciální zájem/péči.	o Mikuláši, Ježíškovi, betlémském příběhu, aj.vánoční příběhy. Společná hra, společně trávený čas vánočních svátků.
IV. Dítě a společnost	Představovat existenci ostatních lidí, osob skutečných i mýtických	Návštěvy kostelů, jeslíček, vánočních trhů a obchodů ve městě.
Komu naděluje Ježíšek?	seznamovat s novými lidmi a zároveň podporovat vědomí příslušnosti dítěte k určité skupině (rodina, třída, domov, Beroun, ...).	výlet na výstavu Betlémů, návštěvy jiných vánočních výstav.
Kdo se mnou jí kapra..?	Cvičit pravidla společenského stolování, pravidla slušného chování a představovat pravidla bezpečného pobytu/pohybu v zimě, na sněhu, ledu.	Společná příprava štedrovečerní tabule, výzdoba prostor. Nácvik pásma na besídku, představení dětí DD v adventním programu města Beroun, styk v veřejnosti.
V. Dítě a svět	Pomáhat dítěti osvojit si základní povědomí o pojmech "roční období Zima", "Vánoční svátky".	Praktickou zkušenost se zimním počasím - vycházky, sporty. Výroba kalendáře počasí, každodenní pozorování, záznamy.
Co je zima/Jaká je zima?		Knihy, filmy, diskuze - jaké je zima a tradice jinde ve světě?
Jaká je zima v Africe?	Představovat odlišnosti v rámci Zeměkoule.	Experimentace se sněhem, ledem, náradím k zimním sportům. Příprava krmiva pro ptáky, pravidelné krmení, pozorování. Příprava vánočního stromku pro zvířata v lese. Procvičování pojmu a souvislostí, shod a odlišností .

Integrovaný blok: Neživá příroda

Charakteristika integrovaného bloku: Učít děti rozlišovat a pojmenovávat (AAK) písek, hlínu, vodu, led a na základě vlastní zkušenosti i některé jejich vlastnosti.

časový plán: LEDEN	Úkoly	Nabízené činnosti		
I. Dítě a jeho tělo Jak mohu objevovat neživou přírodu?	Snažit se získat na základě vlastních smyslů a individuálních možností co nejvíce informací o neživé přírodě.	Prohlížení, očichávání, olizování, ohmatávání různých kamenů hmatání a chůze po kamení, po písku, šterku apod.		
	Zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.	Rozlišování teplé a studené vody - ponořování částí těla experimentace s vodou, ledem, sněhem.		
		Nabírání, přehrmování, kresba do písku, plnění nádob (korby), hrabání, přesívání, kypření, ťukání s kameny, házení kameny sněhovými koulemi, zalévání květin; stavění hradu, sněhuláka.		
II. Dítě a jeho psychika Umím pojmenovat některé zástupce neživé přírody? Umím rozlišit některé zástupce neživé přírody?	A: Jazyk a řeč Dle individuálních schopností a možností dítěte rozvíjet komunikační dovednosti - umět pojmenovat některé vybrané zástupce neživé přírody, tyto pojmy pak používat v běžné komunikaci (využití forem AAK).	Píseň "Prší, prší", - zpěv, poslech, hra na nástroj. Napodobování zvuků deště - nástroje, vlastním tělem. Komunikační cvičení k IB - (sněh je bílý, písek žlutý...).		
	B: Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace Dle individuálních schopností a možností dítěte učít rozlišovat některé zástupce neživé přírody, třídít je podle určitých vlastností a znaků, zaměřit se na chápání jejich funkce (koloběh vody - pára, voda, led). rozvoj základních matematických představ	Experimentace s pískem, hlínou, vodou, ledem, kameny. Porovnávání, třídění. Paměťové hry - zaměření na vlastnosti (tvrdý, měkký, studený, ...).		
		Různé druhy vody - koupání, pití, dešť, sníh, led; rozpouštění. Výlet k řece - voda, kameny, písek, led. Práce s knihami (hmatovými), encyklopediemi. Malba na kameny, kresba do písku, koláže.		
		Pojmy - hodně x málo (vody, kamenů), počty, váha (odměrky).		
Líbí/nelíbí se mi hrát si s pískem, hlínou, ...?	C: Sebepojetí, city, vůle Cvičit uvědomění "líbí se mi x nelíbí se mi/ chci x nechci (tento kámen). Zjišťovat pocity "bojím x nebojím se" - vody, potápět, plavat, hrát si v ní ... Podporovat rozvoj schopnosti dělit se, půjčovat si (pracovní náčiní, ...). Rozvoj estetického vnímání, umožnit výběr.	Hry na pískovišti. Podporovat vlastní zkušenost při experimentaci s vodou, pískem, hlínou, sněhem, kameny.		
	III. Dítě a ten druhý Co se líbí X?	Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému. Zjišťování preferencí druhých a uvědomovat si rozdílnost jednotlivců.	Soutěživé hry - "Kdo hodí dál kamenem, kdo nasbírá více kamenů, kdo postaví větší hrad?" apod. Společné hry, koupání, plavání, sáňkování, bobování. Kdo se rád koupe? Sáňkuje?	
		IV. Dítě a společnost Co se s pískem, kameny, ... dělá?	Poznávat lidi a místa, kde se pracuje s kameny, pískem, vodou. Poznávat místa, kde se kámen a písek získává. Seznamovat se s konkrétními příklady, kde se kámen, písek používá.	Vycházka k řece - seznámení - pozorování s těžbou písku. Vycházka do lomu - seznámení s těžbou kamene. Vycházka k řece - pozorování rybářů. Každou vycházku doplnit obrazovým materiálem před i po.
			V. Dítě a svět Kde se písek, kameny, hlína ... nachází?	Umožnit konkrétní zkušenost - poznání zástupců neživé přírody. Hledat souvislosti "Kde najdeme...? (kameny - pole, skála, řeka; Písek - lomy, pouště, moře; voda - pramen, potok, řeka, rybník, moře). Učít, co se dá z některých zástupců neživé přírody vyrobit. Umožnit pracovní zkušenost - využití vody.

Integrovaný blok: Lidské tělo

Charakteristika integrovaného bloku: Učit děti poznávat hlavní části lidského těla a postupně je umět pojmenovávat (AAK). Umět části těla ukázat na vlastním těle, panence, zvířátku. Výchova ke zdraví.

časový plán: ÚNOR	Úkoly	Nabízené činnosti
I. Dítě a jeho tělo Jak se mohu orientovat na svém těle?	Rozvíjení schopnosti objevovat a chápat svoje tělo, vytvářet si o něm představu, o jeho poloze (správné držení těla), orientace na vlastním těle (zapojení všech smyslů). Zvládnutí základních pohybových dovedností, rozvíjení a posilování pohybové výkonnosti, zvyšování tělesné zdatnosti, rozvoj jemné motoriky.	Poznávání částí těla - rytmizace, písničky spojené s hrou na tělo, masáže, využití vibrací (vibrační hračky, pomůcky). Míčkování, práce se zrcadlem - ukazování částí těla, otisky končetin, obkreslování těla, malba na tělo. Kondiční cvičení - chůze, běh, skoky, lezení, jízda na tříkolce, kole (spřaženém), chytání a házení, sezónní plavání, sáňkování.
II. Dítě a jeho psychika Umím pojmenovat části svého těla? Umím rozlišit části těla?	A: Jazyk a řeč Dle individuálních schopností a možností dítěte rozvíjet komunikační dovednosti - umět pojmenovat základní části lidského těla, tyto pojmy používat v běžné komunikaci. B: Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace Dle individuálních schopností a možností dítěte učit rozlišovat jednotlivé části těla. Uvědoměly pohyb končetin i se zavřenýma očima, cvičení pohybové koordinace, rozlišování chlapci x děvčata, dospělý x dítě, já x ty; procvičování smyslových vjemů; prostorová orientace podporovat rozvoj základních matematických představ.	Pojmy: tělo, hlava, ruce, nohy, břicho, krk, oči, uši, nos, ústa, ... Cvičení mluvidel před zrcadlem (PROD - "Logo chvilky"). Nácvik říkanek, poslech čtených a vyprávěných pohádek a příběhů (story boxy), prohlížení knížek (hmatových), encyklopedií. Práce s obrázky lidských těl - srovnávání, ohmatávání. Oblékání panenek, postaviček z papíru, modelování. Koordinační hry - "Hlava, ramena, ..." , říkadla s ukazováním částí těla; prohlížení knih a encyklopedií. Identifikace částí těl lidí x zvířat v rámci canisterapie, hipoterapie malba (využití prstových barev), kresba. Počítání na prstech.
Líbí/nelíbí se mi dotek na této části těla? Mám/nemám rád tělesný kontakt?	C: Sebepečení, city, vůle Rozvíjení poznatků o sobě - tělesné schéma, uvědomění "já". Rozvoj zdravého sebevědomí, získání pocitu vlastní ceny, rozvinutí zdravé zvědavosti a chuti do života.	Aktivity při vlastní sebeobsluze, podporovat samostatnost asistence a podpora při hygienických návycích (manikúra, pedikúra, čištění zubů, ...).
III. Dítě a ten druhý Jak se mohu dotýkat X?	Rozvíjení vztahů k ostatním lidem, spolužákům, učitelům, vychovatelům. Seznamovat se s pravidly navazování tělesného kontaktu s druhými osobami (zvířaty). Upozorňovat na základní rozdíly mezi chlapcem a dívkou. Podporovat vznikající přátelství mezi dětmi.	Společné aktivity - např. "ranní kroužek" - dát zájem o druhého (např. zatleskat, vyslechnout, pohládit, počkat na druhého atd.). Skupinové práce (zaměření na pomoc, požádání, poděkování). Společné pohybové hříčky ("Takhle jedou páni", "Vařila myška" tanečky, společná chůze (doprovody), lechtání, relaxace, masáž.
IV. Dítě a společnost Jak se spolu lidé kontaktují?	Postupně se seznamovat s pravidly chování na veřejných místech, pravidla prvního kontaktu s cizím člověkem, rozdíl známý x cizí, slyšící x neslyšící, vidící x nevidomý. Vytváření představy o osobním prostoru. Rozvoj estetického vnímání.	Procvičování přiměřeného chování v běžných každodenních situacích - prolínání všemi výchovnými a vzdělávacími předměty. Návštěva kadeřnictví. Návštěva u lékaře.
V. Dítě a svět Co je zdraví x nemoc? Jak si můžeme chránit tělo před nemocí?	Vytvářet základní představy o péči o zdraví a bezpečnost (zásady osobní hygieny, zdravá výživa, spánek, odpočinek, oblékání se dle ročních období, ochrana před povětrnostními vlivy, atd.). Seznámit se s pojmy zdraví x nemoc (bolest hlavy, krku, teplota, léky, ...). Osvojit si zásady chování ve zdravotnických zařízeních. Seznamovat se s pravidly bezpečnosti při hrách a výletech.	Podpora samostatnosti při všech sebeobslužných činnostech (PROD) - péče o zuby, vlasy, nehty. Úprava zevnějšku. Prevence onemocnění - otužování, správné oblékání. Hra na lékaře (návštěva lékaře), asistence při ošetřování úrazů. Příprava jídel dle zásad správné výživy. Otázky: "Co jíme?, Co je a není zdravé?". Návštěva lékárny - nákup léků, kontrola a doplnění lékárníčky pravidla užívání léků. Čtení knih s tematikou IB.

Integrovaný blok: Jaro, Velikonoční svátky

Charakteristika integrovaného bloku: Seznámit děti s ročním obdobím jara. Pozorování změn v přírodě, seznámení s jarními květinami.

Zaměření na velikonoční svátky.

časový plán: BŘEZEN	Úkoly	Nabízené činnosti
I. Dítě a jeho tělo Jak mohu objevovat jaro?	Dle individuálních možností dítěte využívat všechny funkční smysly k poznávání rysů období jara, zvyklostí velikonočního období. Zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.	Vycházky do jarní přírody, pozorování změn přírody (sledování pučících listů (ohmat), tání ledu, rašení trávy, ...). Očichávání, ohmatání, ochutnání velikonočních vajíček, pečiva. Zdobení kraslic, výroba velikonočních dekorací, pomlázky. Pohybové hry a tanečky např. "Zajíček ve své jamce", ...
II. Dítě a jeho psychika Umím vyprávět o jaru/ Velikonocích?	A: Jazyk a řeč Dle individuálních schopností a možností rozvíjet komunikační dovednosti dítěte s cílem umět pojmenovat základní pojmy spojené s tematikou IB a dále je používat v běžné komunikaci ("povídání" o tématech s využitím AAK).	Pojmy: jaro, Velikonoce, pomlázka, vajíčko, beránek, zajíček, ... Sněžěnka, bledule, kočičky, narcis, ... Učení velikonoční koledy z paměti, jarní básničky, písničky, čtení jarních příběhů, pohádek.
Vím co je a kdy přijde jaro/ Velikonoce?	B: Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace Dle individuálních možností a schopností učit poznat a zapamatovat si základní pojmy, vytvářet vhodné souvislosti a hledat společné znaky. Podporovat rozvoj fantazie. Rozvoj výtvarných schopností. Cvičit základní matematické představy v rámci IB.	Přímé nebo zprostředkované pozorování (knihy, filmy, CD). Skupinová a individuálně vedená vyprávění a hry, podpora diskuze. Hry spojené s tříděním a přiřazováním. Učení velikonoční koledy, jarní básničky, písničky nazpaměť. Práce s obrázky (hmatovými), sadba a klíčení semen (osení). Výroba velikonočních dekorací, kraslice, malba, kresba s velikonoční a jarní tematikou. Počty vajíček, jarních květin (okvětní lísky - tvary).
Těším se/netěším na Velikonoce? Mám/nemám rád jaro?	C: Sebepojetí, city, vůle Rozvíjení poznatků o sobě líbí/nelíbí se mi; mám rád/nemám rád; těším/netěším se; chci/nechci, vytvářet prostor pro vyjádření vlastních pocitů. Rozvoj estetického vnímání, umožnit výběr. Vést k samostatnosti.	Přímé zážitky - procházky jarní přírodou, velikonoční nákupy. Výroba velikonočních dekorací, dárků. Velikonoční pomlázka, tradice.
III. Dítě a ten druhý Jak prožívá jaro a těší se na Velikonoce X?	Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti, dospělému. Seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k druhému. Vnímání osobní odlišnosti druhých, jejich zvyky, tradice.	Společné navozování atmosféry velikonočních svátků, v rámci možností seznamovat s tradicemi (vlastní zkušenost). Společné koledování, společné vyprávění s knížkami a filmy s jarní a velikonoční tematikou.
IV. Dítě a společnost Co děláme na jaře?	Představovat existenci ostatních lidí, podporovat vědomí příslušnosti dítěte k určité skupině (rodina, třída, domov, Beroun, ...). Nácvik základních společenských zvyků - poděkování, požádání, pozdrav.	Společné činnosti se svou skupinou (pomlázka). Nákupy jarních květin, sledování práce na zahradě (skleníku). Návštěva jarních trhů, tradičních Hrnčířských trhů. Společné zdobení třídy, hemy - velikonočními motivy. Návštěva výstav s velikonoční tematikou.
V. Dítě a svět Co je jaro?	Pomáhat dítěti osvojit si základní povědomí o "ročním období Jaro", "Velikonoce".	Vycházky do jarní přírody - pozorování odlišností v přírodě. Kalendář počasí - průběžné záznamy. Práce s obrázky (hmatovými), sadba a klíčení semen (osení).

Integrovaný blok: Dopravní prostředky

Charakteristika integrovaného bloku: Učit děti na základě pozorování skutečnosti nebo hračky rozlišovat dopravní prostředky podle vnějšího vzhledu a pojmenovat je (znak). Seznámit děti s funkcí jednotlivých dopravních prostředků (auto jede, letadlo létá, loď plave, vlak jezdí po kolejích).

časový plán: DUBEN	Úkoly	Nabízené činnosti
I. Dítě a jeho tělo	Rozvoj a užívání všech smyslů, uvědomování si vlastního těla.	Prohlížení (ohmatání) dopravních prostředků v reálných situacích a manipulace s modely dopravních prostředků.
Jak mohu objevovat dopravní prostředky?	Zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.	Pohybové hry: např. na auta, zapojování vagónků vlaku, ... Lze spojit s vytvářením "dopravní situace" (červená-stůj; zelená-jeď).
		Nácvik přecházení přechodu (pozor, rychle, vpravo, vlevo).
		Manipulace s hračkami - napodobení jízdy po dráze, "opravy".
		Konstrukční hry (montáž auta, rozložení auta) - užití náradí.
		Jízda na či v určitém doprav. prostředku (spřažené kolo, ...).
II. Dítě a jeho psychika	A: Jazyk a řeč	Pojmy: auto, autobus, vlak, metro, letadlo, kolo; napodobování zvuků; náradí, vlastností dopr. prostředků - individuálně dle možností.
Umím pojmenovat dopravní prostředky?	Dle individuálních schopností a možností dítěte rozvíjet komunikační dovednosti - umět pojmenovat základní dopravní prostředky, tyto pojmy používat v běžné komunikaci (dle PROD využití AAK).	Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů.
		Prohlížení knížek a hmatových knížek.
		Sledování pořadů např. o motorismu.
Umím rozlišit dopravní prostředky?	B: Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	Přímé pozorování dopravních prostředků (propojení smyslů).
	Dle individuálních schopností a možností dítěte učit rozlišovat jednotlivé dopravní prostředky, třídit je podle určitých vlastností a znaků, zaměřit se na chápání jejich funkce.	Jednoduché třídění podle určitých znaků.
		Paměťové hry - "Kde je auto, ...?"
		Malba, kresba, modelování, konstrukce - tvar, barva, auta, ...
		Početní představy - "Kolik aut, ...?"
Mám rád/a auta...?	C: Sebepojetí, city, vůle	Podporovat spontánní hru (respektovat preference) . Chceš ...?
Líbí se mi jezdit...čím?	Rozvíjení poznatku o sobě - mám x nemám rád, líbí x nelíbí se mi, chci x nechci, ..., rozvíjení schopnosti sebeovládání, povzbuzování na cestě k samostatnosti, vytvářet prostor pro vyjádření pocitů, dojmů, prožitků rozvoj estetického vnímání, umožnit výběr.	Umožnit prožitek vlastní zkušenosti - jízda autem, autobusem, na lodi, vlakem (event. simulace - pouť, herna, ...) - výlety.
III. Dítě a ten druhý	Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému.	Společná hra s dopravními prostředky.
Jaký dopravní prostředek se líbí X?	Seznamovat s pravidly chování ve vztahu k druhému dítěti	Interaktivní pohybové hry (ve třídě, venku).
	Rozvíjet interaktivní a komunikační dovednosti (verbální i neverbální).	Společné prohlížení knížek, hmatových obrázků (s tetou, OA).
		Společná jízda na kole (spřaženém) na tříkolce (pomalu, rychle, dej pozor, jeď za ..., počkej na někoho, pomoz mu apod.).
IV. Dítě a společnost	Seznamovat s pravidly chování v dopravních prostředcích a některými prvky bezpečnosti silničního provozu.	Společné činnosti se svou třídou - výlety, jízda dopravními prostředky (pojmy slušný, hodný, stát, držet se, dát přednost, ...).
Kdo jezdí dopravními prostředky?		Využívat nápodoby a prožitku v reálných situacích (kvalitní vzory).
V. Dítě a jeho svět	Osvojit si základní povědomí o funkci dopravních prostředků (auto jede, letadlo létá, loď pluje, vlak jede po kolejích, ...).	Přirozené pozorování blízkého prostředí, prožitek jízdy.
Vím jak fungují?	Vytvářet souvislosti s jednotlivými pojmy.	Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování.
		Využívání encyklopedií a dalších medií.
		Kladení otázek: Jak? Kde? Proč?

Integrovaný blok: Rostliny, lidé a jejich práce

Charakteristika integrovaného bloku: Všimát si květin a stromů v okolí, pozorovat je a všimát si změn. Učit děti pečovat o rostliny.

Pozorovat práci dospělých. Vytvářet u dětí jednoduché poznatky o práci dospělých, profesích. Učit děti správně označovat činnosti, které provádějí děti i dospělí.

časový plán: KVĚTEN	Úkoly	Nabízené činnosti
I. Dítě a jeho tělo	Dle individuálních možností konkrétního dítěte zapojovat všechny funkční smysly a získávat takto co nejvíce informací o rostlinách.	Prohlížení (ohmatání) rostlin a stromů, vycházky do okolí zařízení.
Jak mohou objevovat rostliny?	Získávat též poznatky o některých pracovních dovednostech a lidech, kteří určité práce vykonávají.	Aromaterapie, masáže - květinové vůně, očichávání květů.
Jak mohou objevovat, co lidé dělají?	Zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.	Aranžování květin, pletení věnečků, tvoření kytic, sběr listů. Sběr a sušení léčivých rostlin (výroba čaje, pampeliškového medu, šťávy).
		Lisování rostlin - výroba jednoduchého herbáře.
		Práce v koutku živé přírody - pozorování, sadba, přesazování.
		Zalévání, kypření, hnojení pokojových rostlin; práce na pozemku DD - pletí, úprava záhonu, práce se zahradnickým náčiním, úklid.
II. Dítě a jeho psychika	A: Jazyk a řeč	Pojmy: rostlina, květina, strom, kořen, stonek, listy, kmen, ...
Umím pojmenovat některé rostliny? Umím správně označit některé činnosti?	Dle individuálních schopností a možností dítěte rozvíjet komunikační dovednosti - umět pojmenovat rostliny z okolí MŠ, umět označit činnosti, které provádějí děti i dospělí, které se týkají osobní hygieny, stolování a úklidu, tyto pojmy pak používat v běžné komunikaci.	Dělat, pracovat, uklízet, zemetat, mýt, pomáhat, ... Písničky př. "Travička zelená", "Na tom pražském mostě", "Pásla ovečky", "Šla Nanyňka do zelí", ... Komunikační cvič.: vyprávění o rostlinách, lidské práci - využití knih (hmatových), encyklopedií.
Umím rozlišit některé rostliny?	B: Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	Přímé nebo zprostředkované pozorování (knihy, film, video, CD).
Poznám některé pracovní aktivity?	Dle individuálních schopností a možností dítěte učit rozlišovat některé rostliny, třídít je podle určitých vlastností a znaků, vytvářet vhodné souvislosti a hledat společné znaky. Postupně poznávat některé pracovní (předpracovní) aktivity rozvoj výtvarných schopností. Cvičit základní matematické představy.	Hry spojené s tříděním a přiřazováním (květina x keř x strom). Paměťové hry, využití obrázkových souborů (pexeso). Praktické předpracovní úkony (úklid ve třídě, zalévání květin, pomoc při praní prádla, při práci na zahradě, stolování, celém režimu DD...).
		Malba, kresba květin, vytváření herbáře, koláž, otisky květin, ... Počty květin, tvary (stejný x jiný), velikost (velká x malá), množství (hodně x málo).
Líbí/nelíbí se mi nějaká rostlina?	C: Sebepojetí, city, vůle	Volba z několika rostlin (natrhaných, kupovaných - líbí x nelíbí).
Rád/nerad něco dělám?	Rozvoj samostatného rozhodování, rozvoj sebepoznání a pozitivního přístupu k sobě i ostatním; pojem voní/nevoní mi; líbí/nelíbí se mi; chci/nechci; mám rád/nemám rád. Podpora radosti z práce (těším se ...).	Dotýkání (příjemné x nepříjemné) - mech x jehličí. Používání vonných olejů z rostlin, výzdoba třídy. Využití knih (hmatových), herbářů. Pomoc při některých vybraných pracovních aktivitách.
III. Dítě a ten druhý	Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému.	Společný sběr rostlin, společná hra ("prodej květin").
Jaká rostlina se líbí X?	Zjišťovat preference druhých a uvědomovat si rozdílnost jednotlivců.	Společné podílení se na určitém pracovním úkonu.
Co rád dělá X?	Rozvíjet interaktivní a komunikační dovednosti (verbální i neverbální).	Společné prohlížení knížek, encyklopedií, obrázků (hmatových)
IV. Dítě a společnost	Postupně se seznamovat s pravidly chování při pracovních aktivitách (pracovní postupy), poznávat různé lidské profese.	Vycházky do okolí MŠ, návštěva květinářství, květinových trhů, skleníku, arboreta, botanické zahrady, zahradnictví.
	Upevňovat vědomí příslušnosti k vlastní skupině, seznámit se s pravidly.	Pozorování lidí při různých pracovních úkonech.
	Společ. chování - učit se spolupracovat, pomáhat si, půjčovat si, dělit se, ...	Využití výukových filmů.
V. Dítě a svět	Osvojit si základní povědomí o funkci rostlin a jejich vlivu na člověka.	Sběr léčivých rostlin, práce s květinami (výroba dárku), vycházky do lesa (jedovaté x jedlé houby, rostliny) na louku, do parku.
Jaký je význam rostlin?	Učit se základům ekologické výchovy (ochrana přírody).	Výlety - návštěvy v národních parcích, přírodních rezervacích.
Čím chci být?	Postupně získávat představu o některých lidských profesích, získávat úctu k lidské práci a jejím produktům.	Třídění odpadu, sběr odpadků v přírodě, úklid zahrady (třídy). Seznámení s jednoduchými stroji a přístroji, sledování práce.

Integrovaný blok: Domácí zvířata

Charakteristika integrovaného bloku: Seznamovat děti s některými domácími a hospodářskými zvířaty. Upozorňovat děti na vnější znaky těchto zvířat, na způsob, jak se pohybují a jaké vydávají zvuky. Na základě pozorování vytvářet představu o tom, kde tato zvířata žijí a čím se živí.

časový plán: ČERVEN	Úkoly	Nabízené činnosti
I. Dítě a jeho tělo Jak mohu objevovat domácí zvířata?	Dle individuálních možností využívat všechny smysly k poznání zvířat, tyto schopnosti dále rozvíjet a své smysly a své tělo si uvědomovat. Provádět tělesná cvičení k rozvoji jemné a hrubé motoriky a osvojení věku přiměřených praktických dovedností.	Na statku pozorovat zvířata v jejich přirozeném prostředí a dle možností umožnit dětem se zvířat dotýkat různými částmi těla, využití hmatových karet s obrázky domácích zvířat, zkoumání vzorků povrchu jejich těla (peří, srst, vlna, žížla, ...). Pohybové hry a cvičení zaměřené na nápodobu pohybu, celé figury zvířete (pejsek chodí po 4, husa chodí po bobku po 2).
II. Dítě a jeho psychika Umím pojmenovat domácí zvířata?	A: Jazyk a řeč Dle individuálních schopností a možností rozvíjet komunikační dovednosti dítěte s cílem umět pojmenovat/označit vybraná domácí zvířata.	Pojmy: pes, kočka, kůň, slepice, králík, koza, kráva, ... Nápodoba hlasových projevů. Básnička " Koza Liza ", písnička " Když jsem já sloužil". Poslech čtených, vyprávěných příběhů, bajek, prohlížení hmatových knížek, story boxů, knížek, atlasů. Sledování filmů, video s mluveným (znakovým) doprovodem.
Umím rozlišit některá domácí nebo hospodářská zvířata?	B: Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace Dle individuálních možností a schopností učit rozlišovat jednotlivá zvířata, přiřazovat dle společných znaků a dále zobecňovat. Cvičit schopnost naučit se určitý text nazpaměť, rozvoj fantazie. Cvičit základní matematické dovednosti s použitím slovní zásoby IB.	Přímé či zprostředkované pozorování (knihy, filmy, modely). Individuální a skupinové hry - poznávání, identifikace zvířat. Třídění dle určitých kritérií (využití lota, leporela, foto, obrázky). Písň, básně, říkadla s tematikou IB. Vyprávění/dramatizace vlastních příběhů. Pojmy: málo/moc, více/ méně, základní číselná řada, otázka "Kolik?".
Jaká zvířata se mi líbí/nelíbí? C:S	C: Sebepojetí, city, vůle Rozvíjet poznatky dětí o sobě, mám rád/nemám, líbí se mi/nelíbí, bojím se/ nebojím, voní mi/nevoní, rád/nerad se dotýkám, ...". Posilovat zvědavost a potřebu zkoumat jednotlivá zvířata, dát možnost uvědomit si blízkost jiného tvora, umožnit dítěti překonat strach z neznámého a budovat pozitivní přístup ke zvířatům, esteická/výtvarná výchova.	Individuální experimentace + prostor k zpracování zážitku. Skupinové hry zaměřené na vlastní zkušenost. Canisterapie, hipoterapie a jiné zooterapie. Dotýkání se jednotlivých částí těla zvířat a konfrontace s tělem dítěte - snažit se pomoci nalézt dítěti odpověď na otázku, kterou částí těla je pro mě bezpečné (příjemné) na zvíře sahat, malba, kresba.
III. Dítě a ten druhý 1. Jaká zvířata má rád/nerad? 2. Já a zvíře jako "ten druhý"?	Využívat podmínek k utváření vztahu k ostatním dětem a dospělým. Podporovat uvědomění si dalších osob v okolí dítěte a jejich preference, jak ke zvířatům přistupují, představovat pravidla chování k druhému. Pomáhat dítěti získat povědomí o zvířeti jako živé bytosti, pomáhat dítěti vytvářet vztah ke konkrétnímu zvířeti, uvědomit si jeho potřeby, druh, zvláštnosti.	Skupinové hry zaměřené na získávání informací o druhých ("Pepík hladí pejska - pohladíš ho také?"), společná prohlídka zvířat, pobyt s nimi, péče o ně - respekt k faktu, že zvířata také něco bolí - omluva. Canis, hipo a jiné terapie, využití videonahrávek vlastní péče o konkrétní zvíře, sdílená péče, práce s pojmy: potom, počkáš, pozor, pŕjčit.
IV. Dítě a společnost Kdo a jak se stará o domácí zvířata?	Upevňovat vědomí náležitosti ke třídě a učitelce, vytvářet podmínky k poznání práce a různých aktivit lidí. Procvičování základních pravidel společenského chování (pozdrav, požádání poděkování).	Společné činnosti se svou třídou/dalšími osobami, výlety za zvířaty, krmení zvířat a péče o ně. Seznámení s prací ošetřovatelů a chovatelů. Hry typu: "Pepíku, najdi pejska, Lukáši, najdi kočku".
V. Dítě a svět Kde a jak žijí zvířata?	Osvojit si základní povědomí o prostředí " domov", " statek". Vytvářet jednoduché souvislosti. Vytvářet možnosti používat pojmy a souvislosti v běžném životě.	Opakované možnosti vyzkoušet si péči o určité zvíře - příprava krmení, návštěva veterináře, hygiena zvířete. Procvičování pojmů a souvislostí s knížkami, modely - jména mláďat, kde se zvíře cítí dobře, kde bydlí, čím je prospěšné. Dramatizace.

Integrovaný blok: Léto, ovoce

Charakteristika integrovaného bloku: Seznámení s letními druhy ovoce (+pojmenování - AAK), rozlišení podle tvaru, chuti. Letní aktivity, předplavecká průprava.

časový plán: ČERVENEC	Úkoly	Nabízené činnosti
I. Dítě a jeho tělo	Dle individuálních možností konkrétního dítěte zapojovat všechny funkční smysly k získávání co nejvíce informací o letních druzích ovoce.	Prohlížení, ohmatávání, ochutnávání, očichávání ovoce.
Jak chutná letní ovoce?	Zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé a jemné motoriky, osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.	Sběr malin, rybízu, angreštu, ... Plnění nádob, přenášení, mytí ovoce, krájení ovoce; výroba šťávy, marmelády (ochutnávka).
Co mohu dělat v létě?		Výroba salátů, ovocné svačiny, koktejlů, koláče.
		Hry ve vodě (brouzdání, cákání, ...), jízda na kole (spřaženém), jízda na tříkolce, chůze v terénu (výlety), hry s pískem.
II. Dítě a jeho psychika	A: Jazyk a řeč	Pojmy: maliny, meloun, rybíz, angrešt, třešně, broskve, ...
Umím pojmenovat ovoce, letní sporty a jiné činnosti spojené s létem?	Dle individuálních schopností a možností dítěte rozvíjet komunikační dovednosti - umět pojmenovat některé druhy letního ovoce a také činnosti spojené s létem a tyto pojmy pak používat v běžné komunikaci.	Plavat, cakat, jezdit, prázdniny, tábor, ...
		Prohlížení knih s letní tematikou, práce s obrázky (rozvoj slovní zásoby).
		Říkadky, písničky (např. "sluníčko, popojdi maličko").
Umím poznat některé druhy letního ovoce?	B: Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	Práce s obrázky (obrázkové sady minidida, pexeso, loto).
Vím, co mohu dělat v létě?	Dle individuálních možností dítěte se zaměřit na schopnost poznat jednotlivé letní druhy ovoce, zapamatování názvů plodin, přiřazování a seznámit se s typickými činnostmi spojenými s letním obdobím.	Přiřazování konkrétních plodin k obrázkům, srovnávání barev, tvarů, velikostí, chutí, experimentace s plodinami.
	Rozvoj výtvarných schopností.	Individuální a skupinové hry ve třídě a hlavně venku (ve vodě).
	Podpora základních matematických představ.	Učení se vhodné básničky či písničky nazpaměť.
		Vtvárné činnosti s letní tematikou (kresba vodou, malba na tělo, malba prsty na velký formát, kresba křídami na chodník, ...)
		Experimentace s vodou (hodně, málo, pluje, potápí se, ...).
		Číselná řada, počty ovoce.
Co mi chutná/nechutná?	C: Sebepojetí, city, vůle	Experimenty s vodou, ochutnávání ovoce.
Co dělám rád v létě?	Rozvíjení poznatků o sobě - líbí/nelíbí se mi, mám rád/nemám rád, chutná/nechutná mi.	Umožnit prožitek vlastní zkušenosti.
	Vytvářet prostor pro vyjádření vlastních pocitů.	Volba z několika druhů ovoce, z několika oblíbených činností (zastoupení zástupným předmětem).
	Rozvoj estetického vnímání, umožnění výběru, vést k samostatnosti.	
III. Dítě a ten druhý	Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému.	Společné ochutnávání ovoce, společná příprava ovocného jídla.
Jaké ovoce má rád X?	Zjišťovat preference druhých a uvědomovat si rozdílnost jednotlivců.	Pozorování kamaráda (tety) při některých činnostech (plavání, houpání na houpačce, jízda na kole), popis reakcí dětí.
Co rád dělá v létě X?	Rozvíjet interaktivní a komunikační dovednosti (verbální i neverbální).	Společné prohlížení knížek, encyklopedií.
IV. Dítě a společnost	Představovat existenci ostatních lidí, společnosti.	Společné činnosti se svou třídou - ochutnávání plodin, návštěva obchodu s ovocem (supermarket, trh), sadu, farmy.
Co dělají lidé v létě?	Podporovat uvědomění si vlastní příslušnosti dítěte k určité skupině (ke třídě, skupině).	Sledování sběru letních plodin i aktivní zapojení při práci.
	Vytvářet podmínky k poznání práce a různých aktivit lidí.	Návštěva koupaliště, aquaparku, výlety, táboření (pobyt ve stanu), pečení buřtů.
	Představovat pravidla bezpečného pobytu/pohybu v přírodě, ve vodě.	
V. Dítě a svět	Umožnění praktických zkušeností - zjistit původ plodin.	Spojování plodina - původ (práce s obrázky, praxe).
Kde a jak lze získat oblíbené ovoce?	Osvojit si základní povědomí o střídání období o zákonitostech střídání počasí a jejich vlivu na člověka.	Návštěva obchodů, nákup ovoce, sledování zpracování ovoce.
Kdy přijde léto?		Výlety, pobyt venku (slunění, koupání).
		Kalendář počasí - průběžné záznamy.
		Práce s obrázky a encyklopediemi.

Integrovaný blok: Volně žijící zvířata, zvířata v ZOO

Charakteristika integrovaného bloku : Seznámit děti s některými volně žijícími zvířaty a zvířaty v ZOO. Upozorňovat děti na vnější znaky těchto zvířat a na to, kde žijí a čím se živí. Pojmenovat tato zvířata (AAK).

časový plán: SRPEN	Úkoly	Nabízené činnosti
I. Dítě a jeho tělo Jak mohou objevovat zvířata volně žijící a zvířata v ZOO?	Dle individuálních možností využívat všechny smysly k poznávání zvířat, tyto schopnosti dále rozvíjet a své smysly. Provádět tělesná cvičení k rozvoji jemné a hrubé motoriky a osvojení věku přiměřených praktických dovedností.	Pozorování, naslouchání případně ohmatávání a očíhávání, při návštěvě ZOO, při tematické vycházce, využití obrazů, videofilmů, nahrávek hlasů apod.. Pohybové hry a cvičení zaměřené na nápodobu pohybu, celé figury zvířete (kniha K. Nešpor "Jóga pro děti").
II. Dítě a jeho psychika Umím pojmenovat zvířata volně žijící a zvířata v ZOO?	A: Jazyk a řeč Dle individuálních schopností a možností rozvíjet komunikační dovednosti dítěte s cílem umět pojmenovat/označit vybraná volně žijící zvířata a zvířata v ZOO.	Pojmy: veverka, zajíc, vrabec, motýl, had, čáp, ... Pojmy: želva, tygr/lev, slon, velbloud, opice, ... Nápodoba hlasových projevů. Poslech čtených, vyprávěných příběhů, bajek, prohlížení hmatových knížek, story boxů, knížek, atlasů. Sledování filmů, video s mluveným (znakovaným) doprovodem.
Umím rozlišit některá volně žijící a zvířata v ZOO?	B: Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšl. operace Dle individuálních možností a schopností učit rozlišovat jednotlivá zvířata přiřazovat dle společných znaků a dále zobecňovat. Cvičit schopnost naučit se určitý text nazpaměť'. Podporovat rozvíjení fantazie . Cvičit základní matematické dovednosti s použitím slovní zásoby IB.	Přímé či zprostředkované pozorování (knihy, filmy, modely). Individuální a skupinové hry - poznávání, identifikace zvířat, třídění dle určitých kritérií. Písň, básně, říkadla s tematikou IB. Vyprávění /dramatizace vlastních příběhů. Pojmy: málo/moc, více/méně, zákl. číselná řada, otázka "kolik?".
Jaká volně žijící zvířata či zvířata ze ZOO se mi líbí/nelíbí?	C: Sebepečení, city, vůle Rozvíjet poznatky dítěte o sobě "mám rád/nemám, líbí se mi/nelíbí, bojím se/nebojím, voní mi/nevoní, rád/nerad se dotýkám ...". Rozvíjet sebeovládání, sebevědomí, samostatnost, vůli překonávat strach. Poskytnout možnosti prožití pocitů, citů, dojmů a dalšího zpracování. Estetická výchova/výtvarná výchova.	Individuální experimentace + prostor k zpracování zážitku. Skupinové hry zaměřené na vlastní zkušenost. Canisterapie, hipoterapie a jiné zooterapie. Malba, kresba, modelování, koláže, výstavy obrazů, soch.
III. Dítě a ten druhý 1. Jaká zvířata má rád/nerad X? 2. Já a zvíře jako "ten druhý"?	Využívat podmínek k utváření vztahu k ostatním dětem a dospělým. Podporovat uvědomění si dalších osob v okolí dítěte a jejich preference. Představovat pravidla chování k druhému. Pomáhat dítěti získat povědomí o zvířeti jako živé bytosti, pomáhat dítěti vytvářet vztah ke konkrétnímu zvířeti, uvědomit si jeho potřeby, druhové zvláštnosti, potřebu péče a lásky.	Skupinové hry zaměřené na získávání informací o druhých. Sdílení ve skupině nad knížkami, obrázky, filmy, ... Společná prohlídka zvířat, pobyt s nimi, péče o ně. Canisterapie, hipoterapie a jiné zooterapie. Vlastní péče o konkrétní zvíře, sdílená péče.
IV. Dítě a společnost Kdo se stará o zvířata v lese, v ZOO?	Představovat existenci ostatních lidí, společnosti. Podporovat uvědomění si vlastní příslušnosti dítěte k určité skupině, vytvářet podmínky k poznání práce a různých aktivit lidí. Využívat možnost zapojit se do projektů ostatních organizací. Využívat práci dobrovolníků.	Společné činnosti se svou třídou/dalšími osobami: vycházky do lesa, krmení zvířat a seznámení s prací lesníků. Výlet do ZOO, krmení zvířat, seznámení s prací ošetřovatelů, pravidelné návštěvy Zverimexu, sledování práce prodavačů. Procvičování základních pravidel společenského chování (pozdrav, požádání, poděkování,)
V. Dítě a svět Kde a jak žijí volně žijící zvířata a zvířata nyní žijící v ZOO?	Osvojit si základní povědomí o prostředí "Les", "ZOO". Pomáhat získat povědomí o jiných světadílech, o Zeměkouli . Vytvářet jednoduché souvislosti (lev žije v ZOO, v Africe /veverka-v lese, lev jí maso/veverka-ořechy, lev běhá po zemi/vrabec létá ve vzduchu). Vytvářet možnosti používat pojmy a souvislosti v běžném životě.	Výcházky do parku, do lesa, do ZOO spojené s praktickou zkušeností, opakované experimentace v daném prostředí, v různých denních a ročních obdobích, s různými lidmi. Příprava krmiva pro zvířata (sušení pečiva, loupání ořechů, ...). Procvičování pojmů a souvislostí s knížkami, modely, globusem.

